

MINISTERSTVO VNITRA
Poradní sbor ministra vnitra
ke správnímu řádu

Závěr č. 139

ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 7. 11. 2014

**K funkční příslušnosti správního orgánu při autoremeduře
v přezkumném řízení**

Správní orgán prvního stupně může postupovat podle § 95 odst. 2 věty první správního řádu (provést autoremeduru v přezkumném řízení) ve vztahu k rozhodnutí, které vydal, a které nebylo změněno ani potvrzeno správním orgánem druhého stupně.

Správní orgán druhého stupně může postupovat podle § 95 odst. 2 věty první správního řádu (provést autoremeduru v přezkumném řízení) ve vztahu k rozhodnutí, které vydal, a kterým změnil nebo potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Odůvodnění:

Sekretariát poradního sboru ke správnímu řádu obdržel dotaz, jak mají správní orgány prvního stupně postupovat, pokud je u nich podán podnět k přezkumnému řízení proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, které bylo potvrzeno nebo změněno rozhodnutím nadřízeného správního orgánu. Hlavní otázkou je, zda lze na tyto případy aplikovat ustanovení § 95 odst. 2 správního řádu¹, a provést tedy přezkumné řízení správním orgánem prvního stupně (autoremedurou).

Přezkumné řízení upravené v § 94 a násl. správního řádu slouží k nápravě pravomocných rozhodnutí vydaných v rozporu s právními předpisy. Přezkumné řízení může za určitých podmínek provést správní orgán, který přezkoumávané rozhodnutí vydal; v tom případě jde o tzv. autoremeduru. Z toho plyne, že přezkumné řízení může provést i správní orgán prvního stupně.

Autoremeduru lze provést, pouze pokud jsou splněny tyto podmínky: podnět k přezkumnému řízení podal účastník řízení, tomuto účastníkovi bude rozhodnutím

¹ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

v přezkumném řízení plně vyhověno a změnou nebo zrušením rozhodnutí nebude způsobena újma žádnému jinému účastníkovi, ledaže by s tím všichni, jichž se to týká, vyslovili souhlas (§ 95 odst. 2 správního řádu).

Rozhodnutí v přezkumném řízení vedeném orgánem, který přezkoumávané rozhodnutí vydal, může být vydáno jen „v mezích“ podnětu k zahájení přezkumného řízení a musí všem námitkám proti přezkoumávanému rozhodnutí uvedeným v tomto podnětu v plném rozsahu vyhovět.

Pro určení funkční příslušnosti správního orgánu k provedení autoremedury v přezkumném řízení je nutné rozlišovat několik situací.

Bude-li podán podnět k přezkumnému řízení proti rozhodnutí, které bylo vydáno správním orgánem prvního stupně, a takové rozhodnutí nabylo právní moci, neboť se proti němu žádný účastník správního řízení neodvolal, bude příslušný k provedení autoremedury správní orgán prvního stupně, budou-li zákonem stanovené podmínky splněny. Právě pro takové případy slouží ustanovení § 95 odst. 2 správního řádu.

Zcela jiná však bude situace, pokud správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí, které bylo v odvolacím řízení potvrzeno správním orgánem druhého stupně podle § 90 odst. 5 správního řádu. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně totiž nemá právní účinky bez rozhodnutí správního orgánu druhého stupně. Pokud by správní orgán prvního stupně chtěl měnit autoremedurou své rozhodnutí, které bylo však potvrzeno rozhodnutím správního orgánu druhého stupně, nerespektoval by právní názor správního orgánu druhého stupně, který prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Nadřízený správní orgán totiž potvrzením rozhodnutí podřízeného správního orgánu vyjádřil svůj právní názor k předmětnému rozhodnutí, tedy názor, že je rozhodnutí vydáno v souladu s právními předpisy. Není tedy možné, aby podřízený správní orgán měnil správní rozhodnutí nadřízeného správního orgánu. To by narušilo princip subordinace správních orgánů. Pouze ten správní orgán, který vydal rozhodnutí o odvolání, bude moci provést autoremeduru.

Dále je třeba se zabývat situací, kdy správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí, které bylo z části změněno správním orgánem druhého stupně v důsledku podaného odvolání podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu. I takový případ může nastat ve dvou variantách:

Účastník správního řízení se odvolává pouze proti některým výrokům rozhodnutí, jak to umožňuje ustanovení § 82 odst. 3 správního řádu, nebo účastník správního řízení podává odvolání proti celému rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Pokud je podáno pouze částečné odvolání (tedy odvolání proti některým výrokům), zbývající výroky, které nebyly odvoláním dotčeny, nabývají právní moci. Tyto pravomocné

výroky lze po té přezkoumat správním orgánem prvního stupně (v autoremeduře).

Ty výroky, proti kterým bylo podáno odvolání a byly správním orgánem druhého stupně změněny nebo potvrzeny, v přezkumném řízení správním orgánem prvního stupně přezkoumat nelze. U takovýchto výroků by mohl autoremeduru provést pouze správní orgán druhého stupně.

Pokud odvolání směřuje proti celému rozhodnutí a správní orgán druhého stupně by některé výroky rozhodnutí potvrdil, a jiné zrušil nebo změnil, autoremedura provedená správním orgánem prvního stupně také není možná.

Autoremeduru by bylo možné provést pouze, pokud by se účastník domáhal přezkumu buď pouze pravomocných výroků u správního orgánu prvního stupně, nebo u výroků změněných či potvrzených v odvolacím řízení u správního orgánu druhého stupně.

V případech, kdy nelze autoremeduru provést, správní orgán prvního stupně předá věc k provedení přezkumného řízení nadřízenému správnímu orgánu, jak plyne z ustanovení § 95 odst. 2 správního řádu.

Je třeba přihlídnout i k ustanovení § 95 odst. 3 správního řádu, které uvádí, že pokud je v přezkumném řízení přezkoumáváno rozhodnutí odvolacího správního orgánu, lze přezkoumat i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Zákon tedy připouští, aby v případě, kdy je přezkoumáváno rozhodnutí odvolacího orgánu vydané v odvolacím řízení, bylo současně s ním přezkoumáno i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Nicméně ono přezkoumání provádí správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který rozhodoval o odvolání.